

6. Sınıf PARAGRAF ÇÖZME TAKTİKLERİ

Tamamı için
bu esere
ulaşabilirsiniz.

Mesut
BAYAR

Duygu
AKKAYA SALMAN

 [bizturkceogretmeniyiz](https://www.instagram.com/bizturkceogretmeniyiz)

 [duyguluturkce](https://www.instagram.com/duyguluturkce)

PARAGRAF SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

PARAGRAF SORULARINI ÇÖZERKEN NELERE DİKKAT ETMELİYİM?

- ▶ Paragraf, birbirine anlamca bağlı cümlelerden oluşur ve bir düşünceyi, olayı, duyguyu ifade eder. Paragraf, bir düzyazıda satır başlarıyla ayrılır. Her paragrafın bir konusu vardır. Bu yüzden bir yazıda konunun farklı yönleri için farklı paragraflar kullanılır.
- ▶ Sınavda çıkan sorularda veya test sorularında “paragraf” yerine bazen “metin” bazen de “parça” sözcüğü kullanılır.
- ▶ Paragraf soruları, Türkçe testlerinin vazgeçilmezidir. 8. sınıfın sonunda yapılan Liselere Geçiş Sınavı’nda (LGS) Türkçe sorularının yaklaşık %40’ı paragraf bilgisiyle ilgilidir. Dolayısıyla bu tür soruları çözebilecek bilgi ve birikime sahip olmanın önemi büyüktür.
- ▶ Paragrafı sözcükler, sözcük grupları ve cümleler oluşturur. Bu yüzden sözcük, sözcük grupları ve cümle düzeyinde anlam konularının tam olarak bilinmesi önem taşımaktadır.
- ▶ Okuma alışkanlığını küçük yaşlarda edinmiş öğrencilerin, bu alışkanlığı olmayanlara göre paragraf sorularında çok önde olacağı kesindir. Burada şunu da belirtmek gerekir: Bilgilendirici ve hikâye edici metinleri okuyanlar, paragraf sorularını çözmeye başarı göstereceklerdir.
- ▶ Soru kitapçığını eline alan bir öğrenci, Türkçe testinde uzun bir paragraf gördüğünde teste karşı olumsuz bir yaklaşım sergileyebilir. Ancak unutulmamalıdır ki uzun paragraflarla ilgili soruları çözmek genellikle daha kolaydır.
- ▶ Paragraf soruları genellikle bilgi gerektirmeyen (dil ve anlatım özellikleri vb. hariç), anlama ve yorumlama becerisine dayanan sorulardır.
- ▶ Paragraf, soruyu çözmek için değil de anlamak için okunursa cevaba daha kolay ulaşılabacaktır.
- ▶ Paragraf sorularını hızlı ve anlayarak okumak önemlidir ancak anlayarak okumak hızlı okumaktan çok daha önemlidir. Çünkü anlaşılmaş paragrafla ilgili bir soruyu çözmek olanaksızdır.
- ▶ Soru kökünde altı çizili ifadelere dikkat edilmelidir: asıl, en uygun, hangisinden önce, baştan ikinci, ulaşılamaz, değinilmemiştir, çıkarılamaz, değildir, başvurulmamıştır vb.
- ▶ Önce soru kökünün okunması önemlidir. Çünkü ancak bu sayede paragraf belli bir amaca göre okunabilir. Soru kökünden sonra paragraf ve daha sonra seçenekler okunur.
- ▶ Paragrafı, cümlelerin tamamının altını çizerek okumak doğru değildir. Ancak soruda istenenlere yönelik anahtar sözcüklerin ya da cümlelerin altı okuma sırasında ya da paragraf okunduktan sonra çizilebilir.
- ▶ Düzenli antrenman yapan sporcunun, antrenmanları önemsemeyen sporcudan başarılı olacağı bir gerçektir. Bu yüzden her gün nitelikli paragraf soruları çözenler de çözmeyenlerden başarılı olacaktır.
- ▶ Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından yayımlanan testler, beceri temelli sorular, tekrar testleri mutlaka çözülmelidir.
- ▶ Kendine güvenmek olumlu bir özelliktir ancak aşırı öz güven iyi değildir. Öğrenciye hata yaptırabilir. Bu yüzden doğru seçeneğe ilk bakışta ulaşıldığı düşünülse de seçeneklerin tamamı dikkatle okunmalıdır.
- ▶ İki seçenek arasında kalınan sorularda zaman kaybetmemek için soruya bir işaret konmalı ve test bitiminde bu soruya dönülmelidir.
- ▶ Sorunun cevabıyla ilgili en ufak bir düşünceye sahip olunamamışsa o sorunun boş bırakılması gerekir. Başarı, şansa bırakılamaz.
- ▶ Zor soru yoktur, anlaşılmaş metin vardır.

PARAGRAF SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

KONU - BAŞLIK - ANAHTAR KELİME SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

- ▶ Bir paragrafta üzerinde durulan, hakkında söz söylenen düşünceye, anlatılan olay veya duruma “**konu**” denir. Akla gelen her şey, bir yazının konusu olabilir: bilim, sanat, teknoloji, kültür, duygular, düşünceler, toplum hayatı, günlük yaşam... Konuya ulaşmak için paragraf okunduktan sonra, “**Bu paragrafta anlatılan ne?**”, “**Yazar neyi anlatıyor?**” vb. sorular sorulmalıdır.
- ▶ Bir metne verilen isme “**başlık**” denir. Başlık, konuyu tanıtacak nitelikte bir sözcük veya sözcük grubuyla özetleyen sözdür. Başlık olarak seçilen sözcük veya sözcük grubu paragrafın tamamını kapsamalı, konuyla uyumlu ve ilgi çekici olmalıdır. Başlıkla ilgili sorular “**Bu metne getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?**” ya da “**Bu metnin başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir?**” şeklinde gelmektedir.
- ▶ Paragraftaki konuyu çağrıştıran ya da yansıtan sözcüklere ve sözcük gruplarına “**anahtar sözcük**” adı verilir. Bu sözcükler, konunun var olma sebebidir. Nasıl ki konu bir paragrafın temeliyse anahtar sözcükler de konunun temelidir. Çünkü yazar duygularını, düşüncelerini ya da bir olayı bu kavramlar etrafında geliştirir.

Neler Yapmalıyım?

- ✦ Konuyu belirlerken hangi düşünce ya da olay üzerinde durulduğuna dikkat etmeliyim.
- ✦ Başlığı bulurken paragrafın konusunu belirlemeliyim.
- ✦ Paragrafın anahtar sözcüğünü ya da sözcüklerini belirlemeden önce paragrafın konusunu bulmalıyım.

Neler Yapmamalıyım?

- ✦ Konuyu belirlerken yorum yapmamalıyım.
- ✦ Metnin tamamını okumadan paragrafın başlığını bulmaya çalışmamalıyım.
- ✦ Paragrafta en sık kullanılan sözcükleri anahtar sözcük olarak kabul etmemeliyim.

ÖRNEK SORU

Hava kirliliği her yıl tahmini olarak 4,2 milyon kişinin ölümüne neden oluyor. Dünya Sağlık Örgütü referans değerlerine göre dünya nüfusunun %91 gibi büyük bir kısmı hava kalitesinin düşük olduğu bölgelerde yaşıyor. Dünyada her 10 kişiden 9’u kirli hava soluyor ve bu hava kirliliği her yıl 1,7 milyon çocuğun ölümüne neden oluyor.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hava kirliliğinin sebep olduğu ölümler
- B) Hava kirliliğinin en fazla görüldüğü yerler
- C) Hava kirliliğinin çocuklara verdiği zarar
- D) Hava kirliliğinin sebepleri

ÇÖZÜM

Metinde hava kirliliğinin insan hayatına etkisine değinilmiş ve hava kirliliğinin yetişkin ve çocuk pek çok insanın ölümüne neden olduğu anlatılmıştır. Dolayısıyla bu metnin konusu “hava kirliliğinin sebep olduğu ölümler”dir.

Cevap: A

ANA DÜŞÜNCE - YARDIMCI DÜŞÜNCE - ŞİİRDE ANA DUYGU SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

- ▶ Her yazının olduğu gibi, o yazıyı oluşturan paragrafların da ana düşüncesi vardır. Bu düşünce, yazarın paragrafta okuyucuya vermek istediği temel düşüncedir.
- ▶ Ana düşünce, bir parçanın yazılış amacıdır ve cümle niteliği taşır. Söz gelişi “**başarının sırrı**” sözü, bir parçanın ana düşüncesi olamaz. Ancak “**Başarının sırrı, uğraşılan konuya hâkim olmaktır.**” cümlesi ana düşünce olabilir. Çünkü cümle niteliği taşımaktadır.
- ▶ Şiir, duygusal bir türdür. Bu nedenle dizeler, bir duyguyu işaret eder. Şiirde üzerinde durulan konuya yüklenen duyguya “**ana duygu**” denir. Söz gelişi sevdiklerinden ayrı düştüğünü dile getiren bir şair “**özlem**” duygusunu hissettirmeye çalışır.
- ▶ Ana düşüncenin dışında paragraftan çıkarılacak diğer düşüncelere “**yardımcı düşünce**” denir. Bunlar, ana düşünceyi tamamlayan, destekleyen yargılardır. Paragrafın tek ana düşüncesi vardır ancak yardımcı düşünceler birden çoktur. “**...ulaşılamaz? / ...varılamaz? ... çıkarılamaz?**” ifadeleriyle biten sorular yardımcı düşünceyle ilgilidir.

Neler Yapmalıyım?

- ★ Ana düşünce sorularında paragrafı okuyup tek cümlede özetlemeye çalışmalıyım.
- ★ Ana duygunun sorulduğu sorulardaki şiirlerde birden çok duyguyla ilgili ayrıntı olabileceğini bilmeliyim.
- ★ Yardımcı düşüncelerle ilgili soruların neredeyse tamamında paragraftan çıkarılamayacak yargı sorulduğu için bu tip soruların çözümünde dikkatli olmalıyım.

Neler Yapmamalıyım?

- ★ Ana düşünceye ulaşmada ipucu görevi yapan açıklayıcı ve özetleyici ifadeleri gözden kaçırmamalıyım.
- ★ Şiirin bütününe hâkim olan duygunun ana duygu olduğunu unutmamalıyım.
- ★ Yardımcı düşünce sorularında verilen metnin dışına çıkmamalıyım.

ÖRNEK SORU

İki arkadaş, çölde yolculuk yapmaktadır. Yolculuk sırasında bu arkadaşlar arasında tartışma olur ve biri diğerine tokat atar. Tokat yiyenin canı yanar ama bir şey demez, kuma şöyle yazar: “Bugün en iyi arkadaşım bana tokat attı.” İki arkadaş bir köye gelene kadar yürümeye devam eder. Sonra da köyün yanındaki gölete girmeye karar verir. Tokadı yiyen adam, bataklığa saplanır ve boğulmak üzereyken arkadaşı onu kurtarır. Boğulmaktan sonra kurtulan adam, oradaki bir taşta şöyle yazar: “Bugün en iyi arkadaşım hayatımı kurtardı.” Tokat atan ve hayat kurtaran adam, sorar: “Neden canını acıttığımda kuma, canını kurtardığımda ise taşta yazdın?” Diğer adam cevap verir: “Birisi canımızı yaktığında kuma yazmalıyız ki başlangıçta rüzgârı silebilsin ama biri bizim için iyi bir şey yaparsa taşta yazmalıyız ki hiçbir rüzgâr silemesin.”

Bu metnin ana fikri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sevginin olduğu yerde huzur ve mutluluk vardır.
- B) Öfke, insana çok şey kaybettirir.
- C) Sevgi kalıcı, öfke geçici olmalıdır.
- D) Öfkeli insan, en büyük zararı kendisine verir.

ÇÖZÜM

Metinde olayın kahramanlarından biri başına gelen kötü bir olayı kuma yazmıştır. Kuma yazılan yazılar kalıcı değildir, en hafif rüzgârda bile silinip gider. Yine aynı kişi kendisine yapılan iyiliği taşta yazmıştır. Taşa yazılan yazılar ise kalıcı olur ve kolay kolay silinmez. Yazar bu olayla bizlere canımızı sıkan, bizi rahatsız eden olayları zamanla unutmak gerektiğini ifade etmiştir. Aynı zamanda bize yapılan iyiliklerin unutulmaması gerektiğini belirtmiştir. Bu ana fikir de C seçeneğindeki cümlede verilmiştir.

Cevap: C

PARAGRAF SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

HİKÂYENİN UNSURLARI - HİKÂYEDE ANLATICI - 5N 1K SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

- ▶ Hikâye veya öykü, gerçek ya da gerçeğe yakın bir olayı aktaran kısa, düzyazı şeklindeki metinlerdir. Hikâyede ve hikâye gibi tüm olay yazılarında dört unsur vardır:
  - * **Olay, durum:** Yaşanan olay veya gerçekleşen durumdur.
  - * **Kişi, varlık:** Olayın, durumun içinde olan veya kurguda yeri olan kişiler veya varlıklardır.
  - * **Zaman:** Olayın yaşandığı, durumun gerçekleştiği andır.
  - * **Yer (Mekân):** Olayın yaşandığı, durumun gerçekleştiği alanlardır.
- ▶ Hikâye, roman gibi olay yazılarındaki olayları, kişileri, yer ve zaman unsurlarını okuyucuya anlatan kişiye “**anlatıcı**” denir. Metinlerdeki anlatım iki ayrı kişi ağzından yapılır:
  - * **Birinci Kişi Anlatım:** Bu tür anlatımda anlatıcı, olayın içinde olan, olayı yaşayan kişidir.
  - * **Üçüncü Kişi Anlatım:** Bu anlatımda anlatıcı, olayı dışarıdan gözlemleyen, olayın içinde olmayan kişidir.
- ▶ 5N 1K yöntemi ile bir olay veya bir kavramla ilgili anahtar bilgilere ulaşılır. Bu bilgilere ulaşmak için “**kim, ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin?**” soruları kullanılır.

Neler Yapmalıyım?

- ✦ Öykü, roman, masal, fabl gibi türlerin hikâye edici metin olduğunu bilmeliyim.
- ✦ Hikâye edici metinlerde yer alan unsurlara (olay, zaman, kişi, yer) ait detayları fark etmeliyim.
- ✦ 5N 1K sorularının “**kim, ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin?**” olduğunu aklımda tutmalıyım.

Neler Yapmamalıyım?

- ✦ Metindeki olayı belirlemeden metnin hikâye haritasını çıkarmamalıyım.
- ✦ Birinci kişi anlatımıyla yazılmış metinlerdeki cümlelerin yüklemine **1. tekil** veya **1. çoğul** kişi (**ben, biz**) ekiyle çekimlendiğini unutmamalıyım.

ÖRNEK SORU

Gökhan ve Bilge, kaleye çıkar çıkmaz manzaranın büyüüne kapıldılar. Manzarayı sessizce izlediler. Deniz ışıl ışıl parlıyordu. Plajdan gelen çocuk seslerini duyabiliyorlardı. Bilge, bir süre sonra sessizliği bozarak “Haydi! Biraz hareket etmeliyiz. Kimsenin bilmediği yerlere gitmeliyiz.” dedi.

Bu metinde aşağıdaki hikâye unsurlarından hangisi belirsizdir?

- A) Olay
- B) Varlık kadrosu
- C) Zaman
- D) Yer

ÇÖZÜM

Metindeki hikâyenin kahramanları (varlık kadrosu) Gökhan ve Bilge’dir. Metindeki olay, kalede geçmektedir. Metinde anlatılan olay, Gökhan ve Bilge’nin kaleye çıkması ve gördükleri manzaranın büyüüne kapılmasıdır.

Metinde olayın ne zaman yaşandığıyla ilgili herhangi bir ayrıntıya yer verilmemiştir.

Cevap: C

DUYULAR - DUYGULAR - KARAKTER SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

- ▶ Paragrafta yazar; **görme, işitme, koklama, dokunma ve tatma** duyularına yer verebilir. Yazar duyular yardımıyla yazısını zenginleştirir ve bazı düşünceleri somutlaştırır. Duyularla ilgili sorularda “**Bu parçada aşağıdaki duyulardan hangisinden yararlanılmıştır?**” ya da “**yararlanılmamıştır?**” şeklinde sorular yöneltilir. Bu tür sorularda paragrafın her kelimesini dikkatlice okumamız ve kelimelerin hangi duyumuzla ilgili olduğunu belirlememiz gerekir.
- ▶ Paragrafta yazar; iç dünyasına ait **merak, kıskançlık, hasret, endişe, küçümseme, sitem** vb. duygulara yer verebilir.
- ▶ Kişinin kendine özgü yapısına, onu diğerlerinden ayıran davranış biçimine **karakter** denir. Yazar cesur, şefkatli, karamsar, içine kapanık, üşengeç vb. karakter özelliklerini yazılarında kullanabilir.

Neler Yapmalıyım?

- ★ Kişilerin karakterleriyle ilgili sorularda metni iyi okuyup metinde söz konusu kişinin hangi özelliğinin ön plana çıkarıldığını bulmalıyım.
- ★ Paragrafta birden fazla duyguya yer verilebileceğini bilmeliyim.

Neler Yapmamalıyım?

- ★ Bir duyunun başka bir duyunun özellikleriyle anlatılabileceğini unutmamalıyım.
- ★ Karakterin bir kişinin ön plana çıkan, onu diğer insanlardan ayıran özelliği olduğunu aklımdan çıkarmamalıyım.

ÖRNEK SORU

Yaklaşık kırk beş dakika sonra piknik alanına gelmiştik. Burası; küçük bir göl kıyısında, yeşilliklerin içinde harika bir yerdi. Esen ılık rüzgâr, etraftaki çiçeklerin kokusunu getiriyordu. Bu zümrüt yeşili manzaradan gözlerimizi alamıyorduk. Göl o kadar berraktı ki içindeki balıklar görünüyordu. Göl kıyısındaki iki ahşap masayı birleştirdik. Eşyalarımızı masaya yerleştirdikten sonra gruplar hâlinde alanı gezmeye başladık. Burası oldukça büyük bir yerdi.

Bu metinde aşağıdaki duyulardan hangisiyle ilgili bir ayrıntıya yer verilmemiştir?

- A) Görme   B) İşitme   C) Koklama   D) Dokunma

ÇÖZÜM

“Burası; küçük bir göl kıyısında, yeşilliklerin içinde harika bir yerdi.” cümlesinde görme, “Esen ılık rüzgâr, etraftaki çiçeklerin kokusunu getiriyordu.” cümlesinde “ılık” sözcüğüyle dokunma, “koku” sözcüğüyle koklama duyusuna yer verilmiştir. Metinde işitme duyusuyla ilgili bir ayrıntıya yer verilmemiştir.

Cevap: B

PARAGRAF SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

SORU-CEVAP SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

- Her parçanın bir konusu vardır. Parçada konuyla ilgili ayrıntılara değinilerek bir ana düşünceye ulaşılmaya çalışılır. “Bu parça, aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabıdır?” sorusu, parçanın hangi sorunun cevabı olduğunu bulunmasını amaçlar. Ayrıca parçada sözü edilen ayrıntıların fark edilip edilmediğini ölçen “Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?” sorusuyla da karşılaşılabılır.

“Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabıdır?”, “Bu metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?”, “Bu paragraf aşağıdaki sorulardan hangisine cevap vermez?”, “Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine verilmiş bir cevaptır?” gibi soru kökleri soru-cevapla ilgilidir.

Neler Yapmalıyım?

- ★ Paragrafın hangi soruya karşılık yazıldığını bulmaya çalışırken paragrafın ana fikrini mutlaka göz önünde bulundurmalıyım.
- ★ Paragrafların ilk cümlelerinin parçanın hangi soruya karşılık yazıldığına dair ipuçları vereceğini bilmeliyim.

Neler Yapmamalıyım?

- ★ Doğru cevabın parçadaki konuyu (içeriği) yansıtan soru cümlesi olduğunu unutmamalıyım.
- ★ Metne yönelik sorulara cevap verirken metne bağlı kalmalı, metnin dışına çıkmamalıyım.

ÖRNEK SORU

Tüketicilerin gıda güvenilirliği ile ilgili her türlü sorunlarının çözülmesi için ALO 174 Gıda Hattı kurulmuştur. Bu iletişim hattı sayesinde tüketiciler, yetkili birimlere kolay bir şekilde ulaşabilmektedir. Bu hat sayesinde iletişim tek merkezden yönetilmekte, tüketicilere en kısa zamanda dönüş yapılabilmektedir. Tüketicilerden gelen ihbar ve şikâyetler gerekli eğitimleri almış Bakanlık çalışanları tarafından kaydedilmektedir.

Bu metin aşağıdaki sorulardan hangisine cevap vermektedir?

- A) Tüketiciler, haklarını nasıl aramalıdır?
- B) Alo 174 Gıda Hattı'nın tüketicilere ne tür faydası vardır?
- C) Alo 174 Gıda Hattı niçin kurulmuştur?
- D) Tüketiciler, şikâyetlerini yetkililere hangi kanallardan ulaştırmaktadır?

ÇÖZÜM

Metinde ALO 174 Gıda Hattı'nın kuruluş sebebi hakkında bilgi verilmiştir. Özellikle “Tüketicilerin her türlü sorunlarının çözülmesi” ifadesiyle bu hattın kuruluş nedeni belirtilmiştir.

Cevap: C

METİN KARŞILAŞTIRMA SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

- ▶ Birden çok metnin ortak veya farklı yönlerini belirlemeye “**metin karşılaştırma**” denir. Metin karşılaştırma sorularında metinlerin “**konu, düşünce veya dil ve anlatım özellikleri**” yönünden karşılaştırılması beklenir.
- ▶ İki metin karşılaştırılırken dikkat edilecek en önemli iki kavram, içerik ve anlatımdır. Parçada anlatılanlar arasında benzerlikler olup olmadığına dikkat edilmelidir. Örneğin iki balık türünün karşılaştırıldığı bir metinde balıkların yaşam koşulları, fiziksel özellikleri, ne kadar yaşadıkları, ne tür vitaminler barındırdıkları, tatlısulara mı, tuzlu sularda mı yaşadıkları gibi özellikler göz önüne alınmalıdır.
- ▶ İkinci olarak iki metin anlatım açısından karşılaştırılabilir. Örneğin metinlerde **karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, öznel-nesnel anlatıma başvurma, duygusal-abartılı anlatımdan yararlanma, geçiş ve bağlantı ifadelerine** yer verme vb. durumlara dikkat edilir.

Neler Yapmalıyım?

- ★ Metin karşılaştırma sorularının, okunanları anlama ve yorumlama becerisini ölçmenin yanında, bir tek bilgi yerine birden çok bilgiyi yoklama özelliğine sahip olduğunu bilmeliyim.
- ★ Metin karşılaştırma sorularını çözerken önce soru kalıbını okuyup metni hangi yönlerden karşılaştıracağı- mı anladıktan sonra metinleri okumalıyım.

Neler Yapmamalıyım?

- ★ Metinleri karşılaştırırken seçeneklere göz gezdirmeden metinleri okumamalıyım.
- ★ Farklı metinlerin örneklendirmeden, tanımlamadan, kişileştirmeden, benzetmeden, karşılaştırmadan yararlanılarak oluşturulabileceğini aklımdan çıkarmamalıyım.

ÖRNEK SORU

I. Metin

Dogon, bir Afrika ülkesi olan Mali'nin halk danslarından biridir. Kutlama ya da anma törenlerinde gösteri amaçlı yapılan bu dansla yalnızca erkekler dans eder. Dansçıların kostümleri arasında ağaçtan yapılmış çeşitli maskeler vardır.

II. Metin

Ejderha dansı, Çin'in halk danslarından biri olarak bilinir. Dansçılar yüzlerine taktıkları ejderha maskeleriyle birtakım hareketler yapar. Günümüzde kutlamalarda ya da festivallerde görülebilen bu dansla, dansçılar sopalar yardımıyla büyük ve uzun bir ejderha maketi taşır ve bu maketi hareket ettirir.

Aşağıdakilerden hangisi “dogon” ve “ejderha” dansının ortak özelliğinden biridir?

A) Sadece erkekler tarafından oynanması	B) Dansçıların yüzlerine maske takması
C) Dans ederken sopalar kullanılması	D) Kutlama ve anma törenlerinde oynanması

ÇÖZÜM

I. metinde “Dansçıların kostümleri arasında ağaçtan yapılmış çeşitli maskeler vardır.”, II. metinde “Dansçılar yüzlerine taktıkları ejderha maskeleriyle birtakım hareketler yapar.” cümlesinden hareketle iki dansın ortak özelliği “dansçıların yüzüne maske takmaları”dır.

Cevap: B

PARAGRAF SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

METİN TAMAMLAMA, METİN OLUŞTURMA VE SIRALAMA SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

Metin tamamlama soruları, paragrafın konu ve anlam bütünlüğüne uygun bir cümlenin ya da söz grubunun verilen boşluğa getirilmesini amaçlayan sorulardır. Bu tür sorular parçanın konusuyla, ana düşüncesiyle ve yapısıyla doğrudan ilgilidir.

Metin oluşturma sorularında bir paragraf oluşturabilecek cümleler, öğrenciye karışık olarak verilir ve öğrencinin bunlardan anlamlı bir paragraf oluşturması istenir. Bu tip sorularda cümlelerin anlamca ve yapıca birbirine bir zincirin halkaları gibi bağlanabilmesi gerekir. Metin oluşturma sorularında dikkat edilecek noktalar şunlardır:

- ▶ Öncelikle cümlelerin hepsi okunarak bu cümlelerin ne anlattığı belirlenmeye çalışılmalıdır.
- ▶ Eğer bir düşünce işleniyorsa bu düşüncenin mantık sırası belirlenmelidir. (Mantık akışı)
- ▶ Eğer bir olay anlatılıyorsa olayın gerçekleşme sırası belirlenmelidir. (Zaman akışı)
- ▶ Eğer bir yer ya da manzara betimleniyorsa betimlemenin gerçekleşme sırası belirlenmelidir. (Genelden özele akış)

Neler Yapmalıyım?

- ★ Metin tamamlama sorularında metnin tamamını okuyup boş bırakılan yerden önceki veya sonraki düşüncenin yönünü değiştiren ifadelere dikkat etmeliyim.
- ★ Metin oluşturma sorularında öncelikle karışık numaralanmış cümleler arasında ilk cümleyi, yani giriş cümlesini bulmalıyım.

Neler Yapmamalıyım?

- ★ Cümleler arası bağlantıları sağlayan “bundan dolayı, bunun gibi, örneğin, aksi hâlde, onlar” gibi söz gruplarının ya da zamirlerin kullanıldığı yerlerde bu bağlantıları önemsemeden soru çözmemeliyim.

ÖRNEK SORU

- I. Dışarı baktı, her yer yemyeşildi.
- II. Ahmet, koltuktan kalkıp pencereye gitti, perdeyi çekti.
- III. Bahçenin hemen yanında ise yabani otların bittiği, çiçeklerin üstünde arıların uçtuğu bir mera bulunuyordu.
- IV. Evin önünde küçük bir bostan, sol tarafında ise fasulye ve domateslerin olduğu bir sebze bahçesi vardı.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir metin oluşturulduğunda hangisi sonda yer alır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

ÇÖZÜM

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir metin oluşturulursa doğru sıralama “II - I - IV- III” şeklinde olur.

Cevap: C

PARAGRAF SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

GEÇİŞ VE BAĞLANTI İFADELERİ SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

Metinlerde düşünceleri açıklamak, bir sonuca bağlamak için geçiş ve bağlantı ifadeleri kullanılabilir. Ayrıca bu ifadeler sayesinde cümlede hem olumlu hem olumsuz düşüncelere yer verilebilir. Geçiş ve bağlantı ifadeleri; farklı düşünmeye yönlendirebilir, destekleyici ve açıklayıcı olabilir, özet veya sonuç bildirebilir.

- ▶ "Ama, fakat, ancak, oysaki, rağmen, yalnız, hâlbuki" gibi sözcükler, farklı düşünmeye yönlendiren geçiş ve bağlantı ifadeleridir.
- ▶ "Hatta, örneğin, başka bir deyişle, yani, daha doğrusu" gibi sözler, destekleyen ve açıklayan geçiş ve bağlantı ifadeleridir.
- ▶ "Kısacası, açıkçası, özetle, gördüğü gibi" sözler, özetleyen ve sonuç bildiren geçiş ve bağlantı ifadeleridir.

Neler Yapmalıyım?

- ★ Geçiş ve bağlantı ifadeleri sorularında farklı düşünmeye yönlendiren ifadelerin olduğu cümlelerde hem olumlu hem olumsuz düşüncelere yer verilebilir. Dolayısıyla bu sözcüklerin bulunduğu cümleleri dikkatli bir şekilde okumalıyım.

Neler Yapmamalıyım?

- ★ Bağlama görevinde kullanılan her sözcüğe geçiş ve bağlantı ifadeleri dememeliyim. Söz gelimi "ve, veya, ya da, de, ile, hem...hem" gibi sözleri geçiş ve bağlantı ifadesi kabul etmemeliyim.

ÖRNEK SORU

Ülkemizde sanayinin en gelişmiş olduğu şehir, İstanbul'dur. Bu yüzden sanayi sektörüne yönelik teknisyenlik, mühendislik, fabrika işçiliği gibi meslekler bu şehirde

II

gelişmiştir. İstanbul, gelişen sanayiye bağlı olarak dışarıdan çok göç almıştır. Bu nedenle eğitim, ulaşım, turizm, sağlık gibi hizmet sektörlerinde çalışan meslek gruplarına duyulan ihtiyaç bu şehirde fazladır. Ancak Yozgat, Van, Amasya gibi şehirlerimizde de aynı durum söz konusu değildir.

III

IV

Bu metindeki numaralanmış sözlerin hangisi farklı düşünmeye yönlendiren bir ifadedir?

- A) I B) II C) III D) IV

ÇÖZÜM

Metinde geçen "ancak" sözcüğü farklı düşünmeye yönlendiren ifadelerden biridir. "Ancak", bu metinde olumlu bir cümleyi olumsuz bir cümleye bağlamıştır. "Lakin, ama, fakat, yalnız, ancak" gibi sözler, bir düşünceye karşıt ikinci bir düşünceyi anlatır.

Cevap: C

PARAGRAF SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

METNİN AKIŞINI BOZAN CÜMLE, METNİ İKİYE BÖLME SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

- ▶ Metnin akışını bozan cümlelerin ya da bölümün sorulduğu sorularda şöyle bir mantık güdülmelidir: Size verilen paragrafta sadece bir konu işlenmektedir. Bu konudan farklı bir konunun ya da aynı konunun farklı bir yönünün işlendiği cümle ya da cümleler metnin bütünlüğüne uymamaktadır. Sizden istenen bu değişikliğin olduğu cümleyi yakalamanızdır.
- ▶ Anlam akışı sağlanamamış parçalarda akışı bozan cümle genellikle ilk okumada fark edilir çünkü cümle parçanın anlam bütünlüğüne uymaz. Bu cümle ilk okumada fark edilemezse cümleler birer birer okunmalı, hangi konudan söz ettikleri tespit edilmeli ve karşılaştırma yapılarak doğru cevaba ulaşılmalıdır.

Neler Yapmalıyım?

- ★ Önceki sorularda da geçerli olan kurallara uygun olarak cümlelerin birbiriyle anlam ve yapı uyumunu gözeterek paragrafı dikkatli şekilde okumalıyım.
- ★ Bulduğum cevap cümlelerinin, kendinden önceki cümleler kadar kendinden sonraki cümlelerle de uyumunu kontrol etmeliyim.

Neler Yapmamalıyım?

- ★ Paragraftaki bütün cümlelerin giriş, gelişme, sonuç bölümlerinde bulunmalarına göre aynı konuyu ve bakış açısını taşıyacağını unutmamalıyım.

ÖRNEK SORU

(I) Günümüzde yapay zekâ sayesinde görevlerini çok başarılı bir şekilde yapan robotlar vardır. (II) Ancak kendi kendine kararlar alıp dünyayı ele geçirebilecek robotlar yoktur. (III) Çünkü yapay zekâyâ sahip bir robot, hangi amaç için üretilmişse yalnızca o konuda uzmanlaşır. (IV) Yapay zekâ hakkında insanları endişelendiren bir diğer konuya insanların yaptığı işi, robotlara kaptırmaktır. (V) Örneğin bisiklet kullanmayı öğrenen bir robot, düz ve boş bir yolda bunu kolaylıkla yapabilir çünkü sadece bu amaç için üretilmiştir.

Numaralanmış cümlelerden hangisi metnin anlam akışını bozmuştur?

- A) II   B) III   C) IV   D) V

ÇÖZÜM

Metnin genelinde yapay zekâyâ çalışan robotlardan ve bu robotların kendi başına karar alıp dünyayı ele geçirmesinden bahsedilmiştir. Ancak IV. cümlede yapay zekâ ile ilgili insanların başka bir endişesi olan insanların yaptığı işi, robotlara kaptırmaktan bahsedilmiştir. Dolayısıyla metnin anlam akışını bozan, IV. cümledir.

Cevap: C

METNİN GİRİŞ - GELİŞME - SONUÇ BÖLÜMÜ SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

- ▶ Bu soru tiplerinde paragrafların, roman ve öykülerdeki gibi olaya dayalı bir içeriğe ya da öğretici metin türlerindeki gibi düşünsel bir içeriğe sahip olsa da mutlaka giriş, gelişme, sonuç bölümlerinden oluştuğu unutulmamalıdır. Dolayısıyla bu giriş, gelişme ve sonuç bölümleri hakkında bilgi sahibi olmak gerekir.
- ★ **Giriş bölümü:** Paragrafın ilk cümlesi olduğu için kendinden önce bir şeyler söylendiğini hissettirecek “bundan dolayı, yine de, hâlbuki, kısacası, ama, oysa” gibi bağlayıcı unsurlar bu cümlede bulunmaz.
- ★ **Gelişme bölümü:** Bu bölümdeki cümleler giriş bölümündeki akışı devam ettirmeli, içerik ve anlatım bakımından hem kendinden önceki hem de kendinden sonraki cümlelerle ilgili olmalıdır.
- ★ **Sonuç bölümü:** Bu bölümde parçada işlenen düşünceler özetleneceği ve bir sonuca gidileceği için “sonuç olarak, kısacası, demek ki, yani, böylece” gibi sonuç yargısı niteliği taşıyan bağlayıcı sözlere yer verilebilir.

Neler Yapmalıyım?

- ★ Öncelikle paragrafı dikkatlice okuyup bu paragrafın konusunu ve bakış açısını doğru tespit etmeliyim.
- ★ Bir paragraftaki bütün cümlelerin anlamca ve yapıca bu konu ve bakış açısıyla sıkı bir ilişki içerisinde olduğunu unutmamalıyım.

Neler Yapmamalıyım?

- ★ Giriş cümlesi bağımsız bir cümledir, kendinden önceki bir yargının varlığını düşündürmemesi gerektiğini unutmamalıyım.
- ★ Paragrafın giriş, gelişme ve sonuç bölümlerindeki cümlelerin akışını doğru yorumlamadan bu soruları çözmemeliyim.

ÖRNEK SORU

- I. Bazı ihtiyaçlarını karşılamada doğal kaynakları doğrudan kullanırken bazılarında ise doğal kaynakları değiştirerek kullanırlar. Doğal kaynakların aşırı ya da bilinçsizce kullanımı doğadaki dengeyi bozar ve çevre sorunlarının yaşanmasına neden olur.
- II. Bu sorunlar ne yazık ki ciddi sonuçlara sebep olur, dünyadaki tüm canlıların yaşamlarını tehdit eder.
- III. İnsanlar, yaşamlarını devam ettirmek zorundadır. Bu devamlılık için ihtiyaç duydukları unsurları doğadan karşılarlar.

Numaralanmış parçalar "giriş, gelişme, sonuç" şeklinde sıralandığında doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) I - II - III   B) I - III - II
C) III - I - II   D) III - II - I

ÇÖZÜM

III. bölüm, konuya giriş yapılan cümlelerin yer aldığı bölümdür. Bu bölümde insanların yaşamlarını devam ettirmelerinin bir zorunluluk olduğu belirtilmiştir. I numaralı bölümdeyse girişte ele alınan konu, daha da açıklığa kavuşturulmuştur. Bu bölümde "giriş"te bahsedilen ihtiyaçlar hakkında bilgiler verilmiştir. II. bölüm ise konunun belli bir sona bağlandığı kısımdır. Bu bölümde, giriş ve gelişme bölümünde ele alınan konunun sebep olduğu sonuçlardan bahsedilmiştir.

Cevap: C

PARAGRAF SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

METNE CÜMLE YERLEŞTİRME - CÜMLELERİN YERİNİ DEĞİŞTİRME SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

- ▶ Bu soru tiplerinde paragraflardaki her cümlenin kendinden önceki cümlede söz edilenlerin bir devamı niteliğinde olacağı, aynı konu ve bakış açısını bir zincir halkası gibi taşıması gerektiği unutulmamalıdır. Sorularda bir paragrafı oluşturan cümleler yer değiştirilerek verilir ve bu değişikliğin oluşturacağı akış bozukluğunun bulunması ve düzeltilmesi istenir. Diğer bir soru tipi olarak paragrafın akışı içinde numaralanmış bir yere cümle eklemeniz istenir.
- ▶ Her iki soru tipinde de cümleler arasındaki anlam ve yapı uyumu esastır.

Neler Yapmalıyım?

- ★ Soru kökünde verilen "numaralı yerlerin hangisinden önce, hangisinden sonra ya da numaralı yerlerden hangisine" sözlerine dikkat etmeliyim.

- ★ Ayrıca cümlelerin numaralandırılışında numaranın cümlenin başında mı yoksa sonunda mı kullanıldığına dikkat etmeliyim.

Neler Yapmamalıyım?

- ★ Bu sorularda çoğu öğrencinin, parçanın anlam akışındaki kopukluğu ve soru kökünde verilen cümlenin nereye geleceğini doğru bulurken soru kökünde verilen uyarılara dikkat etmediği için yanlış yaptığını unutmamalıyım.

ÖRNEK SORU

(I) Bir zamanlar, çok güzel bir dut ağacında yaşayan bir dut perisi ve bir tırtıl varmış. (II) Dut perisi ile tırtıl bütün gün birlikte oyun oynar, dut yer ve uyurlarmış. (III) Gece olduğunda ve Ay çıktığında dut perisi tırtıla mutlu dut ağacının şarkısını söylemiş. (IV) Müziğin onu sıcak bir meltem gibi sardığını hissedermiş.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Tırtıl, bu şarkıyı çok severmiş." cümlesi getirilirse metindeki anlam bütünlüğü sağlanmış olur?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

ÇÖZÜM

Soru kalıbında verilen cümlede geçen "bu şarkıyı" ifadesi bizi III. cümleye götürmektedir. Çünkü III. cümlede (Gece olduğunda ve Ay çıktığında dut perisi, tırtıla dut ağacının şarkısını söylemiş.) bu şarkıdan bahsedilmiştir. Dolayısıyla verilen cümle, III. cümleden hemen sonra getirilirse metnin anlam bütünlüğü sağlanır.

Cevap: C

TABLO OKUMA SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

- ▶ Tablolarda birbiriyle olan ilgilerine göre düzenlenerek yazılmış bilgiler bulunur. Tablo okuma, bir tablodaki sayısal ya da yazılı bilgilerden çıkarımlarda bulunmaktır. Bir tabloyu doğru okuyabilmek, o tabloda verilenler arasında doğru karşılaştırma yapabilmeyi gerektirir.

Neler Yapmalıyım?

- ★ Tabloda verilen bilgileri dikkatli bir şekilde incelemeliyim.
- ★ Bilgiler arası karşılaştırma yapmalı, gerekirse dört işleme (toplama, çıkarma, çarpma, bölme) başvurmalıyım.

Neler Yapmamalıyım?

- ★ Tablodaki bilgileri kendimce yorumlamamalıyım.
- ★ Bilgilere kendi düşüncelerimi katmamalıyım.

ÖRNEK SORU

	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi
Ömer	25	20	18	15
Feride	5	10	30	26
Alp	15	22	20	10
Mihriban	15	18	20	24

Yukarıdaki tabloda Ömer, Feride, Alp ve Mihriban'ın çarşamba, perşembe, cuma ve cumartesi boyunca okuduğu kitap sayfa sayıları verilmiştir.

Bu tablodan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- Mihriban'ın cumartesi günü okuduğu sayfa sayısı, perşembe günü okuduğu sayfa sayısından fazladır.
- Çarşamba günü en fazla sayfayı Ömer, en az sayfayı Feride okumuştur.
- Alp ve Mihriban'ın, çarşamba ve cuma günleri okudukları sayfa sayıları eşittir.
- Feride'nin cuma günü okuduğu sayfa sayısı, perşembe günü okuduğu sayfa sayısının iki katıdır.

ÇÖZÜM

A, B ve C seçenekleri bu tablodan çıkarılır fakat D seçeneği tablodaki sayısal verilerden çıkarılamaz. Çünkü Feride'nin cuma günü okuduğu sayfa sayısı 30, perşembe günü okuduğu sayfa sayısı ise 10'dur. Dolayısıyla iki katı değil, üç katıdır.

Cevap: D

PARAGRAF SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

GRAFİK YORUMLAMA SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

- Birtakım durumları göstermeye veya birkaç şey arasında karşılaştırma yapmaya yarayan çizgilerden oluşmuş biçimlere “grafik” denir. Sütun grafiği, daire (pasta) grafiği, çizgi grafiği, alan grafiği gibi pek çok grafik türü bulunmaktadır. Bir grafiği anlamak; o grafikte bulunan çizgilerin, sayıların, şekillerin ve yazıların neyi ifade ettiğini anlamaya bağlıdır.

Neler Yapmalıyım?

- ★ Verilen grafiği dikkatle incelemeliyim. Grafikte verilen sayısal değerlerden yola çıkarak doğru sonuçlara ulaşmalıyım.
- ★ Grafikte farklı renklerle veya simgelerle belirtilmiş açıklamalara, detaylara dikkat etmeliyim.

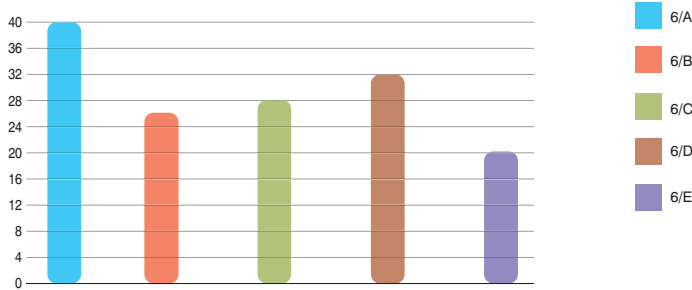
Neler Yapmamalıyım?

- ★ Grafikte verilen bilgilerin dışına çıkmamalıyım.
- ★ Grafikte verilen sayısal bilgiler nesnel ifadelerdir. Dolayısıyla kendi kişisel düşüncelerimi grafiğe katmamalıyım, kendimce yorumlar yapmamalıyım.

ÖRNEK SORU

Aşağıdaki grafikte 6/A, 6/B, 6/C, 6/D, 6/E sınıftaki öğrenci sayıları verilmiştir.

Bu grafikten aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- 6/A sınıftaki öğrenci sayısı, 6/E sınıftaki öğrenci sayısının iki katıdır.
- 6/C sınıftaki öğrenci sayısı, 6/D sınıftaki öğrenci sayısından azdır.
- En fazla kız öğrenci 6/A sınıfta bulunmaktadır.
- Tüm sınıfların öğrenci sayısı 20-40 arasındadır.

ÇÖZÜM

A, B ve D seçeneklerindeki yargılar, grafikten çıkarılabilir. Fakat C seçeneğindeki yargı, grafikten çıkarılamaz. Çünkü en fazla öğrenci 6/A sınıfındadır fakat bu öğrencilerden kaç kız, kaç erkek grafikteki bilgilere bakılarak söylenemez.

Cevap: C

GÖRSEL OKUMA SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

- Bir fotoğraf ya da resmi yorumlama öncesinde o görseldeki ayrıntılara (nesneler, canlı varlıklar vb.) dikkat edilmelidir. Bu ayrıntılar, görselden çıkarılabilecek anlamlarla ilgili ipuçları verir. Görsel, bunlardan yola çıkılarak yorumlanır.

Neler Yapmalıyım?

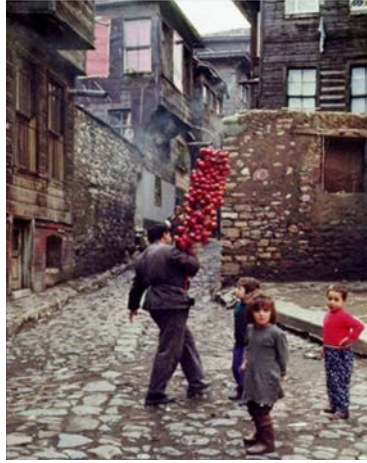
- ✦ Verilen görseli dikkatle inceleyerek her ayrıntının üzerinde tek tek durmalıyım.

Neler Yapmamalıyım?

- ✦ Görselde olmayan bir ayrıntıyı veya görselde yazmayan bir bilgiyi soru çözümüne dâhil etmemeliyim.

ÖRNEK SORU

Bu görseli en doğru yansıtan metin aşağıdakilerden hangisidir?

- Hasan amca, elinde kırmızı şekerlerle görününce çocukları bir sevinç adlı. Betül ve İrem, koşar adımlarla Hasan amcanın yanına gitti; İrem, elindeki parayı uzattı. Hasan amca da kırmızı elmaların en irisini ona verdi.
- O gün taş döşeli bir yoldan geçip gidecektim. Fakat çocuklardan üçü beni fark edince adımlarımı yavaşlattım. Üstünde sarı mont olan çocuk bana seslendi, benden şeker istedi.
- Taş döşeli yolda hızlı adımlarla ilerlerken çocuklardan biri yanıma yaklaştı ve benden kırmızı elma istedi. Fakat parası yoktu. Ona "Para vermeden olmaz evladım." dedim. Çocuk gitti, köşede duran babasından para isteyip koşar adımlarla geri geldi.
- Ahşap ve taş evlerin olduğu, yolları taş döşeli bir sokaktan geçiyordu. Sağ elindeki kırmızı elma şekerleri çocuklardan birinin dikkatini çekmişti. Diğer iki çocuk ise oralı değildi. Şekerci, mola vermeden yoluna devam etti.

ÇÖZÜM

A'da "Betül ve İrem, koşar adımlarla Hasan amcanın yanına gitti..." cümlesi, B'de "Üstünde sarı mont olan çocuk bana seslendi." cümlesi, C'de "Çocuk gitti, köşede duran babasından para isteyip koşar adımlarla geri geldi." cümlesi, görselde olmayan ayrıntılardır.

Cevap: D

PARAGRAF SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

SÖZEL MANTIK SORULARI NASIL ÇÖZÜLMELİ?

- ▶ Sözel mantık ve muhakeme sorularında amaç kişiler, yerler, cisimler, durumlar arasındaki ilişkiyi görebilme, hayali ilişkileri çözümlenebilme, anlama ve bunlardan mantıksal sonuçlar çıkarmaktır.
- ▶ Sözel mantık ve muhakeme sorularının dil bilgisi, yazım ve noktalama, anlatım bozukluğu, metin türleri vb. gibi konularla bağlantısı yoktur. Soruların çözümünde kelime bilgisi, okuma deneyimi, akıl yürütme ve mantıksal çıkarımlarda bulunma söz konusudur.
- ▶ Sözel mantık soruları bol öncül içerdiği ve bu öncüller arasında ilişkiler kurmak gerektiği için soruları çözerken bu öncüllerin ve kuruların hepsi aynı anda hatırlanamayabilir. Bu yüzden bazı semboller kullanılarak hatırlatıcı notlar alınabilir.
- ▶ Tablolar, verilen bilgilerin görsel olarak ifade edilmesini sağlayan resimlerdir. Sözel mantık sorularında verilen bilgiler tabloya yerleştirilirse problemin çözümü daha kolay hâle gelecektir. Ayrıca olasılık ifade eden bilgilerin tablo üzerinde görülmesi de sorunun çözümüne ciddi katkı sağlayacaktır.

Neler Yapmalıyım?

- ★ Önce sorunun benden ne istediğini iyi anlamalıyım. Verilenler ve istenilenleri bir arada düşünmeliyim.
- ★ Öncüllerde verilen verileri tablo yaparak yazmalıyım.
- ★ Verilen bilgiler ne kadarsa tablo üzerinde o kadar işaretleme yapıp şıklara geçmeliyim.

Neler Yapmamalıyım?

- ★ Sözel mantık sorularını tablo yapmadan çözmeliyim.
- ★ Sözel mantık sorularının birçoğunda gündelik yaşamla ilgili kavramlar kullanıldığını unutmamalıyım.
- ★ Sözel mantık sorularını çözerken dikkatimi dağıtmamalıyım.

ÖRNEK SORU

Bir yarışmaya katılan Kağan, Alper, Buğra, Seçil, Mine ve İpek'in yarış sonucu ile ilgili bilinenler şunlardır:

- Alper'in derecesi, Kağan'ın derecesinden iyidir.
- Yarışın sonuncusu Mine'dir.
- Seçil ile Kağan arasında iki kişi vardır.
- İpek, yarış Mine'nin hemen önünde tamamlamıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesin değildir?

- A) Yarışın birincisi Seçil'dir.
- B) Mine ile Kağan arasında bir kişi vardır.
- C) Buğra, yarış Kağan'ın önünde tamamlamıştır.
- D) Yarışın üçüncüsü Alper'dir.

ÇÖZÜM

Verilen bilgilere göre yarışın sonuncusu (6.) Mine'dir. İpek, yarış Mine'nin hemen önünde tamamladığına göre İpek 5. sıradadır.

Seçil ile Kağan arasında iki kişi olduğuna göre bu kişilerin sıralamadaki yeri 1 ve 4'tür.

Alper'in derecesi Kağan'ın derecesinden iyi olduğuna göre Kağan, 1. değil 4. sıradadır çünkü Kağan 1. sırada olursa Alper'in derecesinden iyi olur, bu da verilen bilgilerle çelişir.

Kağan'la Seçil arasında iki kişi olduğu için Seçil, 1. sıradadır.

Bu durumda 2 ve 3. sırada Alper ve Buğra vardır fakat bu kişilerden hangisinin 2, hangisinin 3. sırada olduğu kesin değildir.

	1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Sıralama	Seçil	Alper	Buğra	Kağan	İpek	Mine
2. Sıralama	Seçil	Buğra	Alper	Kağan	İpek	Mine

Cevap: D